

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ӘЛЕУМЕТТАНУ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК ЖҰМЫС КАФЕДРАСЫ

(TS 2415)- Лаңкестік әлеуметтануы
пәні бойынша қортынды емтихан бағдарламасы

Мамандық -6B03101 -Әлеуметтану
Кредит саны – 6
Курс – 3

Лаңкестік әлеуметтануы пәні бойынша емтихан бағдарламасын әзірлеген соц.ғыл.канд., әлеуметтану және әлеуметтік жұмыс кафедрасының аға оқытушысы Мамытқанов Д.Қ.

Әлеуметтану және әлеуметтік жұмыс кафедрасының мәжілісінде қаралған
«20» маусым 2024ж. Хаттама № 12

Кафедра меңгерушісі _____ Г.С.Әбдірайымова

КІРІСПЕ

Жазбаша емтиханды өткізу ережелері мен регламенті (дәстүрлі емтихан – сұрақтарға жауап беру

Жазбаша емтихан оффлайн режимде өткізіледі. Студенттің жазбаша емтихан тапсыруы емтихан билетіндегі сұрақтарға жауап беру арқылы жазбаша жауап дайындауды көздейді. Емтихан билеттері автоматты түрде құрастырылып, емтиханның басында студентке беріледі. Емтихан қатаң түрде кесте бойынша өткізіледі (қараңыз: емтихан кестесі).

Студентті дайындау және тәртіп ережелері

1. Өзімен бірге жеке куәлік пен қаламсап (қажет болған жағдайда қосымша қаламсап) алып келу қажет.

2. Емтихан басталғанға дейін 30 минут бұрын аудиторияға (кестеге сәйкес) келу керек. Емтихан басталуына 15 минут қалғанда кезекші оқытушы студенттердің жеке басын куәлік арқылы тексереді.

3. Аудиторияда студент орындықты офис тіркеуші автоматты түрде бөлген орынға сәйкес қатаң түрде алады, ал орындарды кезекші оқытушы береді.

4. Билеттер әрбір студент үшін автоматты түрде жеке-жеке құрастырылады. Билеттер салынған конверт емтиханның басында оқытушының қатысуымен ашылады.

5. Жазбаша жауаптар арнайы мөр басылған таза А4 парақтарына жазылады. Қажет болған жағдайда кезекші оқытушы қосымша парақтар ұсынады.

6. Емтихан уақыты аяқталғаннан кейін емтихан жұмыстары кезекші оқытушыға тапсырылады. Емтихан уақыты аяқталғаннан кейін тапсырылған жұмыстар қабылданбайды.

7. Емтихан барысында студентке шпаргалка, ұялы телефон, смарт-сағат және басқа да техникалық немесе басқа құрылғыларды ұстауға және/немесе пайдалануға тыйым салынады.

8. Басқа студенттермен сөйлесуге, жауаптарда аты-жөнін және басқа да жеке мәліметтерді жазуға тыйым салынады.

9. Қорытынды бақылау нәтижелерімен келіспеген студент, емтихан нәтижелері UNIVER ақпараттық жүйесіне енгізілгеннен кейін 24 сағат ішінде дәлелді жазбаша өтініш беруге құқылы.

10. Апелляция өтінішін студенттің өзі береді. Үшінші тұлғалардан келіп түскен апелляциялар қабылданбайды.

11. Апелляция, егер қойылған баға студенттің оқу нәтижелеріне объективті түрде сәйкес келмесе; емтихан сұрағының дұрыс тұжырымдалмауына; емтихан сұрағының пәннің оқу бағдарламасына сәйкес келмеуіне; немесе емтихан комиссиясының мүшелерінің тиісті біліктілік деңгейінің болмауына байланысты жауаптың әділетсіз бағалануы жағдайында беріледі.

Назар аударыңыз!

- Емтихан ұзақтығы дәл 2 сағатты құрайды.
- Аудиторияларда жоғары ажыратымдылықтағы бейнекамералар арқылы бейнебақылау жүргізіледі.
- Емтиханға жалған тұлға келген жағдайда кезекші оқытушы емтихан ережелерін бұзу туралы акт жасап, емтихан нәтижелері жойылады.
- Емтиханға кешіккен студенттер жіберілмейді.

Оқытудың нәтижесі:

1. Қазіргі әлемдегі терроризм: қайнар көздері, мәні, шығу себептерін мен түрлерін ажырату;
2. Терроризм құрбандарына көмек көрсету қызметтері мен ресурстарымен байланысты жүзеге асыру жолдарын нақтылау

3. Терроризм мен экстремизм проблемаларының туындауын болдырмау бойынша алдын алу іс-шараларын жүргізуді айқындау
4. Терроризм феноменінің әлеуметтік және психологиялық ерекшеліктерін әлеуметтік талдау
5. Терроризмге қарсы тұрудың әлем тәжірибесін салыстырмалы талдау
6. Ақпараттық қоғам және ақпараттық терроризм. Қоғам мен тұлғаның ақпараттық қауіпсіздік әдістерін сараптау

Емтихан тапсыруға дайындық үшін тақырыптар тізімі

1. Емтиханды тапсыру үшін емтихандық тақырыптар тізімі
2. Қазіргі жағдайдағы терроризмнің ерекшеліктері
3. Терроризмнің шығу себептері және ерекшелігі
4. Терроризмнің шығу тарихы
5. Терроризмнің психологиялық негіздері
6. Діни экстремизм
7. Халықаралық терроризм
8. Қазақстандағы терроризмге қарсы заң жобалары
9. Әлеуметтік қауіпсіздік
10. Халықаралық терроризм
11. Террористік және экстремистік ұйымдар
12. Терроризмге қарсы күресу жолдары және алдын алу шаралары

Бағалау саясаты

Емтихан билеті 3 сұрақтан, Функционалды және жүйелік тапсырмалардан тұрады. Жазбаша жұмыс үшін ең жоғары баға-100 балл.

Білім алушының жауабының толықтығын ескере отырып, қойылған бағалардың неғұрлым жалпы сипаттамасын көрсететін бағалаудың негіздемелік шкаласы кестеде келтірілген:

Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау	Әріптік жүйе бойынша бағалау/мазмұны		Білім алушылардың білімін бағалау критерийлері
	Әріп	Сандық	
Өте жақсы	A	95-100	Студент пән туралы білімді оқу бағдарламасының толық көлемінде біледі, пәнді терең түсінеді; өз бетінше, логикалық дәйектілікпен және билеттің барлық сұрақтарына толық жауап береді, сонымен бірге ең маңыздысын атап көрсетеді; зерттелген материалды талдай, салыстыра, жіктей, қорытындылай, нақтылай және жүйелей алады, ондағы ең бастысы - себеп - салдарлық байланыстар орнатуды біледі; жауаптарды нақты қалыптастырады, күрделілігі жоғары ситуациялық және шығармашылық міндеттерді шешеді; практикалық қызмет үшін қажетті негізгі әдебиеттермен, логикамен, стратегиямен және академиялық жазу форматтарымен жақсы таныс; пәннің теориялық аспектілерін практикалық міндеттермен байланыстырады; академиялық жазудың негізгі принциптері мен құралдарын біледі.
	A -	90-94	
Жақсы	B+	85-89	Студент пәннің білімін бағдарламаның толық көлемінде біледі (тек кейбір, әсіресе күрделі

	B	80-84	бөлімдерде білімнің кемшіліктері бар); билет сұрақтарына дербес және ішінара толық жауап береді; әрқашан ең маңыздысын бөліп көрсетпейді, сонымен бірге жауаптарда елеулі қателіктер жібермейді; жеңіл және орташа ауырлықтағы ситуациялық және шығармашылық міндеттерді шеше алады; билет сұрақтарына толық жауап бере алады ғылыми стильдің ерекшеліктерін, академиялық жазудың логикасы мен форматын көлемде түсіндіру және бағалау, міндетті минимумнан асады.
	B-	75-79	
	C+	70-74	
Қанағаттанарлық	C	65-69	Студент пән бойынша негізгі білімге ие; тәуелсіз жауаптарда қиындықтар туғызады, дұрыс емес тұжырымдармен жұмыс істейді
	C-	60-64	
	D+	55-59	жауаптар процесінде сұрақтардың мәні бойынша қателіктер жіберіледі; тек ең жеңіл мәселелерді шеше алады; иелік етеді академиялық жазу теориясы мен практикасының міндетті минимумы ғана.
	D	50-54	
Қанағаттанарлықсыз	FX	25-49	Студент пән бойынша міндетті минималды білімді игерген жоқ; билет сұрақтарына жауап бере алмайды.
	F	0-24	

Пайдаланған әдебиеттер

1. Кожушко Е.П. Современный терроризм. – Минск, 2020. – 386 с.
2. Современный терроризм: состояние и перспективы / под ред. Степанова Е. – М.: Эдиториал УРСС, 2020.- 403 с.
3. Кузнецов В.Н. Социология безопасности: Учебник / Институт социально-политических исследований РАН. Социологический факультет МГУ им. М.В. Ломоносова. - М.: Книга и бизнес, 2023. – 226 с.
4. Сэйджмен М. Сетевые структуры терроризма (Understanding Terror Networks). – М., 2018 – 356 с.
5. Веревкин А.В., Лифанова Т.Ю., Ахметова Л. С. Терроризм и экстремизм: история, теория и практика вопроса – Алматы, 2011. - 203 с.

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ

(стандартты ауызша / жазбаша нысандар үшін)

Пән: Лаңкестік әлеуметтануы . Форма: жазбаша

№	Бағал Критерийі	ДЕСКРИПТОРЛАР				
		«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
		90-100 %	70-89%	50-69%	25-49%	0-24%
1 сұрақ	1 критерийі Қазіргі макросоциологиялық және микросоциологиялық	Жауапта сұрақтың жан-жақты ашылуы, әрбір қорытынды мен мәлімдеменің егжей-тегжейлі	Жауапта мәселенің толық, бірақ толық емес қамтылуы, негізгі қысқартылған дәлелі бар және материалды	Жауапта билетте ұсынылған сұрақтар қамтылмаған, негізгі ойларды үстіртін дәлелдеп, баяндаудағы композициялық	Қойылған сұрақтарды дұрыс қамтымау, қате дәлелдеу, фактілік және сөздік қателер, дұрыс емес қорытындыны болжау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу; қорытынды бақылау жүргізу ережелерін бұзу.

	парадигмаларды білу және түсіну	дәлелі бар және логикалық дәйекті түрде құрастырылған.	баяндау логикасы мен реттілігін бұзуға мүмкіндік береді.	теңгерімсіздіктерге, материалды баяндау логикасы мен реттілігін бұзуға жол беріледі.		
	2 критерийі Пәннің теориялық мазмұнын меңгеру және «Тұрмыстағы зорлық-зомбылық алдын-алу және араласу стратегиялары» пәнінің терминологиялық аппаратын дұрыс пайдалану.	Теориялық мазмұны олқылықсыз толық жүйелі, терең меңгеріледі. Магистрант сұрақтарға жауап беру кезінде пән терминдерін жақсы меңгергенін және оларды дұрыс пайдаланатынын көрсетті.	Теориялық мазмұны олқылықтарсыз жалпы игерілді. Магистрант пәннің негізгі терминдерін жақсы меңгергенін және сұрақтарға жауап беру кезінде оларды дұрыс қолдануын көрсетті.	Теориялық мазмұн басым бөлігі игерілді, бірақ олқылықтар айтарлықтай емес. Магистрант пәннің негізгі терминдерін бойынша білімдерін көрсетті. Жауапта стильдік қателер мен терминдерді дұрыс қолданбау бар.	Теориялық мазмұны жартылай игерілді. Магистрант пәннің негізгі терминдері бойынша білімдерін көрсетті. Олар сұрақтарға жауап беру кезінде қате қолданылған.	Теориялық мазмұны игерілді. Магистрант пәннің негізгі шарттарын білмегендігін көрсетті. Сұрақтарға жауап беруде оларды қолдануда өрескел қателіктер жіберілді.
	3 критерийі Курс теориясын және таңдалған әдістеме мен технологияны заманауи әлеуметтану мәселелері бойынша нақты практикалық тапсырмаларға қолдануды біріктіру қабілеті	Оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа егжей-тегжейлі, дәлелді жауап беру, содан кейін курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын жартылай орындау, курстың практикалық мәселелерін толық емес шешумен қойылған сұраққа толық емес, кейде дәлелді жауап беру; курста ғылыми тілдік нормаларды сауатсыз қолдану.	Материал үзінділермен берілген, логикалық жүйелілік бұзылған, фактілік және мағыналық қателіктер жіберілген, курс бойынша теориялық білім үстірт пайдаланылады.	Тапсырманы шешудің қисынсыз әдісі немесе жеткіліксіз ойластырылған жауап жоспары; мәселелерді жалпы жалпылаулар жасау, тапсырмаларды орындау қабілетсіздігі; нормадан асатын қателер мен олқылықтарға жол беру.	Есептерді шешу үшін білім мен алгоритмдерді қолдану; қорытындылар мен жалпылаулар жасай алмау. Қорытынды бақылауды өткізу ережесін бұзу.
2 сұрақ	1 критерийі Алған білім мен дағды негізінде тәжірибеге бағытталған тапсырманы орындау	Магистрант алған білімін іс жүзінде қолдануды көрсетті. Тәжірибелік-бағдарлы тапсырма мүлтіксіз орындалды: тапсырманың сұрағына жауап берілді, оның шешілу барысы егжей-тегжейлі түсіндірілді, оның шешу барысын шешу барысын түсіндіру егжей-тегжейлі, жүйелі, сауатты, теориялық негіздемесі бар.	білімдерін іс жүзінде қолдануды көрсетті. Тәжірибеге бағытталған тапсырма кейбір дәлсіздіктермен орындалды: тапсырманың сұрағына жауап дұрыс берілді, оның шешілу барысы егжей-тегжейлі түсіндірілді, бірақ жеткілікті логикалық емес, бөлшектерде оқшауланған қателермен, теориялық жұмыста кейбір қиындықтармен аяқталды.	Магистрант алған білімін іс жүзінде қолдануды көрсетті. Тәжірибеге бағытталған тапсырма кейбір дәлсіздіктермен орындалды: тапсырманың сұрағына жауап дұрыс берілді, оның шешілу барысы егжей-тегжейлі түсіндірілді, бірақ жеткілікті логикалық емес, бөлшектерде оқшауланған қателермен, теориялық жұмыста кейбір қиындықтармен аяқталды. негіздеу	Магистрант білімін практикада қолдануды көрсетті. Тәжірибеге бағытталған тапсырма толық орындалмады: тапсырманың сұрағына жауап дұрыс берілген, оның шешілу барысы егжей-тегжейлі түсіндірілді, бірақ жеткіліксіз толық емес, сәйкес келмейтін, өрескел елеулі қателермен, теориялық негіздемесі жоқ.	Магистрант алған білімін іс жүзінде қолдануды көрсетпеді. Практикаға бағытталған тапсырма орындалмады: тапсырманың сұрағына жауап қате берілді, оның шешілу барысы туралы түсініктеме толық емес, сәйкес келмейтін, өрескел қателермен, теориялық негіздемесі жоқ.
	2 критерийі Әлеуметтік мәселелерді ғылыми талдау дағдыларын меңгеру және тәуелсіз құндылық пайымдауларын дамыту	Игерілген материалмен жұмыс істеудің қажетті дағдылары практикалық негізінен қалыптасады. Білім алушы ішінара өзін пайымдауларын бағалау дәлелдеу, өз көзқарасын пайымдауларын негіздеу және баяндау, өз көзқарасын	Игерілген материалмен жұмыс істеудің қажетті дағдылары мен практикалық дағдылары негізінен қалыптасады. Білім алушы ішінара өзін пайымдауларын баяндау, өз көзқарасын қорғау қабілетін көрсетті.	Игерілген материалмен жұмыс істеудің қажетті дағдылары мен практикалық дағдылары негізінен қалыптасады. Бірақ орындалған тапсырмалардың кейбіреулері қателіктерден тұрады. Білім алушы өз пайымдауларын айту қабілетін ішінара көрсетті, дәлелдер келтірілмеген.	Қажетті дағдылар мен жұмыс дағдылары іс жүзінде қалыптаспаған немесе олардың кейбіреулері қалыптасқан. Білім алушы өзін бағалау пайымдауларын баяндау қабілетін көрсетпеді, өз көзқарасын дәлелсіз дәлелдейді және қорғамайды.	Қажетті дағдылар мен жұмыс дағдылары іс жүзінде қалыптаспаған. Білім алушы өзін бағалау пайымдауларын баяндау қабілетін көрсетпеді, өз көзқарасын дәлелдемейді және қорғамайды.

		дәлелдеу, қорғау қабілетін көрсетті				
	3 критерийі Таңдалған Әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі	Ғылыми ережелер мен қолданылған әдістеме мен кейбір технологияның дәйекті, қисынды және дұрыс негіздемесі, сауаттылық, ғылыми тілдің нормаларын сақтау, Материалды ұсынуда тұтастай дұрыс тұжырымдарға әсер етпейтін минималды дәлсіздіктерге жол беріледі.	Тұжырымдамалық материалды қолданудағы кішігірім дәлсіздіктерге, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жақсы жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін оңдеуде дәлсіздіктер бар	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылды.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
3 сұрақ	1 критерийі Қазіргі макросоциологиялық және микросоциологиялық парадигмаларды білу және түсіну	Жауапта сұрақтың жан-жақты ашылуы, әрбір қорытынды мен мәлімдеменің егжей-тегжейлі дәлелі бар және логикалық және дәйекті түрде құрастырылған.	Жауапта мәселенің толық, бірақ толық емес қамтылуы, негізгі ережелердің қысқартылған дәлелі бар және материалды баяндау логикасы мен реттілігін бұзуға мүмкіндік береді.	Жауапта билетте ұсынылған сұрақтар толық қамтылмаған, негізгі ойларды үстірт дәлелдеп, баяндаудағы композициялық теңгерімсіздіктерге, материалды баяндау логикасы мен реттілігін бұзуға жол беріледі.	Қойылған сұрақтарды дұрыс қамтымау, қате дәлелдеу, фактілік және сөздік қателер, дұрыс емес қорытындыны болжау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу; қорытынды бақылау жүргізу ережелерін бұзу.
	2 критерийі Пәннің теориялық мазмұнын меңгеру және «Тұрмыстағы зорлық- зомбылық алдын-алу және араласу стратегиялар ы» пәнінің терминология лық аппаратын дұрыс пайдалану.	Теориялық мазмұны олқылықсыз толық жүйелі, терең меңгеріледі. Магистрант сұрақтарға жауап беру кезінде пән терминдерін жақсы меңгергенін және оларды дұрыс пайдаланатынын көрсетті.	Теориялық мазмұны олқылықтарсыз жалпы игерілді. Магистрант пәннің негізгі терминдерін меңгергенін және сұрақтарға жауап беру кезінде оларды дұрыс қолдануын көрсетті.	Теориялық мазмұн басым бөлігі игерілді, бірақ олқылықтар айтарлықтай негізгі терминдері бойынша білімдерін көрсетті. Жауапта стильдік қателер мен терминдерді дұрыс қолданбау бар.	Теориялық мазмұны игерілді. Магистрант пәннің негізгі терминдері бойынша білімдерін көрсетті. Олар қате Сұрақтарға жауап беруде оларды қолдануда өрескел қателіктер жіберілді	
	3 критерийі Курс теориясын және таңдалған әдістеме мен технологияны заманауи элеуметтану мәселелері бойынша нақты практикалық тапсырмаларға қолдануды біріктіру қабілеті	Оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа егжей-тегжейлі, дәлелді жауап беру, содан кейін курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын жартылай орындау, курстың практикалық мәселелерін толық емес шешумен қойылған сұраққа толық емес, кейде дәлелді жауап беру; курста ғылыми тілдік нормаларды сауатсыз қолдану.	Материал үзінділермен берілген, логикалық жүйелілік бұзылған, фактілік және мағыналық қателіктер жіберілген, курс бойынша теориялық білім үстірт пайдаланылады.	Тапсырманы шешудің қисынсыз әдісі немесе жеткіліксіз ойластырылған жауап жоспары; мәселелерді шешу, жалпы тапсырмаларды орындау қабілетсіздігі; нормадан асатын қателер мен олқылықтарға жол беру.	Есептерді шешу үшін білім мен алгоритмдерді қолдану; қорытындылар мен жалпылаулар жасай алмау. Қорытынды бақылауды өткізу ережесін бұзу.